

Weche mag Loch

William Henry Harrison, Ker mar abung'wen mar piny Amerika, ne omiyo twak mabor mogik mogik mondik e weche mag chak loch. Ne en gi weche mokalo 9,000. Nyaka bed ni Harrison ne mor ahinya gi wachno nikech ne en odhiambo ma ne piny oling' kendo koth ne chwe, kendo ne en odhiambo mar dwe mar achiel. Ne ok oyie rwako kot ma malo kata ndiko adres mare machuok. Bang' chung' e chal marachgo kuom seche ariyo, ne oyudo tuwo mar ng'ut kendo notho bang' dwe achiel. Ng'at moro nowuoro ni, "Onge jatend piny mosewacho gik mathoth kendo timo matin."

Koro pim wachno gi gima Yesu notimo ka ne ochung' e wi yath ma ne ochung'ne got miluongo ni "Kalvari." Weche ma ne owacho ne gin matin. Wabedo mana gi rekod abiriyo kende. Ne gin weche machuok. Onge kata achiel ma nigi weche mokalo apar e dho Ingesa. Kata obedo ni ne gin matin kendo machuok, ngima mosiko duto ne oloki gi gik ma ne owacho. Aparo ni ng'ato nyalo wacho ni "Onge ng'at mosewacho matin kendo timo mathoth."

Gima ne ber moloyo kuom weche duto ma ne owacho ne gin weche mag loch: "Oserumo." "Bang'e, ka ong'eyo ni gik moko duto osechopo kare, kendo mondo Ndiko ochop, Yesu nowacho niya, 'An gi riyo kaachiel.' Ne nitie ng'injo mar divai ma ne oting'o divai, omiyo ne giketo spunjno e iye, kendo ne giketo spunjno e wi yien mar hisop, kendo ne giting'o spunjno nyaka e dhok mar Yesu, kendo bang' ka osetieko madho divai, Yesu nowacho niya, 'Oserumo.' Kane owacho kamano, noting'o wiye piny kendo oweyo roho mare." (Johana 19:28)

Wachno bironwa e dho Ingesa gi weche adek mopogore opogore: En—en—osetieko. To e dhok ma ne ondikgo, ma en dho Grik, ne en mana wach achiel: *Telestai. Telestaine* en wach ma nigi teko. Ne en wach ma ne tieko ahinya ma ne nyiso ni gimoro osetieko chuth. Osetieko chuth. Jomoko ne paro ni mano ne en ywak mar ng'ol. Yesu nogoyo nduru niya, "Oh, oserumo!" Ne ok en kamano. Jomoko ne paro ni nyalo bedo ni en ng'at ma ng'ur, "Ohhh, oserumo." Bende ne ok en kamano. Ne an gadier ni wachno ne en wach mar loch, to ok mar masira. Mae ne en wach mar mor, to ok mar ywak. Mae ne en ywak mar loch, to ok ywak mar bedo gi geno. Kuom adier, ne nyalo goyo koko ni "*Telestai!*" OSETIEKO!

Kata kamano, ang'o ma ne otieko?

1. Tich mar Yesu e piny ne orumo . En gima yot ahinya chako gimoro moloyo tieko, ok kamano? Kata ka iwuoyo kuom tich moro, digri mar kolej, kenya, singruok, ngima, kata gimoro amora: en mana ni yot ahinya chako moloyo chopo giko. Mano e momiyo wamiyo mana mich ne jogo ma otieko. Ok uneno sati ma ondik ni, "Ne achako ng'wech mar Boston," ok kamano? Onge ng'at ma yudo diploma e odiechieng' mokwongo mar skol. Ok iyud saa mar mula e chakruok mar dwe mar ariyo e tijni manyien. Iyudo duoko maber ka itieko. Kuom wacho adier, thothwa bedo gi pek mar tieko gima ne wachako, to ok kamano kuom Yesu. Ne en ng'at ma ne otieko.

Wach ni, "*Telestai*," otigodo nyadidek mamoko e injili mar Johana kendo nyadidekgo duto owuok e dhok mag Yesu. "Chiamo mara, Yesu nowacho 'en timo dwaro mar Jal mane oora kendo chopo giko mar tichne.'" (Johana

4;

Seche moko kapok odhi e yath, en e lamo gi Wuon mare kendo nowacho ni, "'Akeloni duong' e piny kuom chopo giko'" (nitie wachno, *Telestia*) "'kuom chopo tich ma ne imiya mondo atim.'" (Johana 17:4) Bang' seche moko, ogoyo nduru ka ochung' e lwete, "'Osetieko.'" (Johana 19:30) Ka Yesu nobiro e pinyni, ne ok obiro gi ng'iyoy ma ok opar mar "fuyo machiegni gi kombe mag pants mari." Ne en gi chenro makende. Ne ong'eyo maber gima ne dwarore otim. Ne ong'eyo weche ma ne ondiki ma ne dwarore ni otimre, chwo ma ne dwarore ni opuonj, hono ma ne dwarore ni otim kod wach ma ne dwarore ni oter. Ne owacho ni, tichna en timo dwaro mar Ng'at ma noora kendo abiro tieko tichno.

Gimomiyo ji mang'eny winjo ni ok gin gi gik ma gidwaro timo e ngimagi, ni ok gin gi mor ahinya, en ni ok giluw mana ranyisi mar Yesu. Gionge gi chenro mar ngimagi. Giluwo yamo moro amora, gimoro amora ma kelo mor mapiyo kendo gimadho kowuok e puoth moro amora mar mor. To gibedo gi riyo kaachiel nyaka chieng'. Yesu, mopogore gi mano, nowacho ni adwaro ng'eyo gima Wuora dwaro ni atim kendo abiro timo kamano nyaka atiek. Ji, mano e siri maromre mar chopo e ngimani. Wan e pinyni nikech gino machal gi ma Yesu ne nitie kae. Wabiro ka mondo wakel duong' ne Wuoro. Mano nyalo miyo ibed gi bwok, to wan bende wabiro timo kamano e yo machalre ahinya. Wabiro chopo gino kuom bedo mana jowinjo, kuom dhi e musalaba marwa wawegi e yo mar ranyisi kendo kuom weyo mondo wagoye e musalaba mondo Nyasaye odagi kendo oloch e chunywa. Wabiro bedo gi mor kuom siko e yo kendo kuom tieko ng'wech.

Gima mogikno e gima tek molooyo timo. Moko kuomu penjo ni "Itimo kamano nade? Ere kaka ibedo gi gombo? Ere kaka ibedo gi chir mar ng'ado ng'wech duto mar ngima nyaka e giko kendo itimo maber?" Wabiro nono gima Muma nyisowa kuom wach ma ling' mar Yesu.

"Wek waket wang'wa kuom Yesu, . 'jandik kendo,'" (nenowachno) "jatieko yie marwa, ma ne onyisowa ng'uono kuom mor ma ne okete e nyime, ka ok ong'iyoy wich kuot mare, kendo nobet piny e lwet korka achich mar kom mar Nyasaye." (Jo-Hibrania 12:2) Onyisowa kaka wanyalo tieko," Mae e kaka watieko, ne okawo Yesu ng'uono kapok oketo ng'uono? W. ne osin gi wich kuot, to ne okalo kuome. Ang'o momiyo nong'eyo ni ne dhi bedo e lwet korachwich mar kom mar loch mar Nyasaye bang' keto yo mondo dhano obed gi winjruok kodgi. nyaka chieng'.

Koro kik uwinjo marach. Ok abi loko ngima mar Jokristo gi gimoro nikech kaka wadwaro chopo dwaro marwa kendo tieko ng'wech Nyasaye kelo olembe e ngima marwa. Wasepuonjore gigo: Hera, mor, kuwe, horuok, olembe duto 9 mag roho ma wuok e Jo-Galatia 5. Onge ng'at ma nyalo yudo gigo e yo marom gi kaka Jakristo nyalo yudo.

Kata kamano, nitie ng'et pesa machielo ma ng'ato nyalo ng'eyo. Bedo jolup Kristo biro dwaro gik moko e ngima marwa. Obiro dwaro ni watim gik moko ka wuoth marwa gi Nyasaye en mar adier kendo onyisowa kaka wanyalo ng'ado bura gi chiwruokno, gik ma dwarore kod gik ma kelo ich wang' e ngima. "Nikech mor ma ne okete e nyime, noyie gi yath mar ng'anjo ka ok ong'iyio wich kuot kendo sani obet e lwet korka achich mar kom mar Nyasaye." (Jo-Hibrania 12:2)

Moko kuomu ni machiegni gi weyo tich. Moko kuomu ma usomo somoni nyalo bedo ni ni machiegni weyo tij lendo, uchako winjo ka un gi paro ma ok kare kendo nyalo bedo ni nenore ni ok nyal kelo olemo. Be in japuonj e skul mar Muma ma ipenjori ni, owinjore iwe mana nikech iparo ni "ok anyalo chopo e japuonjre moro amora?" Be in jatich ma ng'ato ka ng'ato timo ma kamano? Be moko kuomu paro mar weyo keny? Be moko kuomu paro ni, ok ang'eyo ka be abiro dhi nyime gi gik ma kanisa timo?"

Be anyalo miyoi rieko achiel matin maberie moloyo? Ne ane kama Yesu ne onenoe. Ket pach kendo kuom ngima mosiko. "Pinyini ok en ot mara; an mana ng'at ma kalo. Gik ma an-go oketi kamoro mabor gi polo." Ka ok iyie gi wachno, ibiro bedo gi pek mar tieko ngimani, Paulo nowacho ni "...e kinde mowinjore wabiro ng'iewo cham ka ok waweyo." (Jo-Galatia 6:9) Kik iwe. Telestai. Yesu notieko tichne.

Chenro mar warruok ne orumo . Ne ong'eyo ni chenro mar warruok ne oserumo. Wachno, "*Telestai*" en wach ma mulo chuny. Ne itiyogo ahinya e higni mag 100 mokwongo e yo mar ohala. Kuom ranyisi, ka ng'ato nigi hola ma ne dwaro ni ochul e okang' matin, ng'atno ne nyalo donjo e odiechieng' mogik kendo ng'ado pesa matinno piny kendo wacho ni, "*Telestai*," osetieko, osechul, osetieko. Kendo ng'at ma ne omiye hola ne nyalo ng'iyio gi ng'atno kendo wacho ni, "Amor gi pak!" Ka Yesu goyo nduru ni, "*Telestai*," jogo duto ma ni e alwora mar yath ne dhi timo riwruokno. Osechul, osetieko. Ang'o ma ochul, ang'o ma ochul chuth? Duoko en chudo mar richo, ng'iewo mar warruok.

Ere kaka Yesu nonyiewo warruok marwa? Ere kaka mano timore?

Gima ne chik dwaro ne en ni ng'ato ang'ata ma ne otimo richo ne dhi tho. Mano ne en kuong'ruok mar chik. Koro paro ni wach mar "tho" tiende en pogruok. Ka itimo richo, ibiro bedo mopogore gi Nyasaye nyaka chieng'. Mano e yo ma ne dhi tiyogo. Ng'ato ne nyaka donj kendo ogol gowino, ogol gowino, ochul gowino. Chakre chakruok mar piny, Nyasaye noketo chik ni nyaka bed ni nitie misango mar remo. Ok ang'eyo gimomiyo, wabiro penjo Nyasaye ka wachopo e polo. Wabedo gi gik moko ma nyalo konyowa. Ne onyisowa ni ngima ni e remo. Richo en

tho; ngima weyo tho, ma ne dhi bedo chudo. Ne nyaka obed chudo mar remo mondo ogol richo magwa.

Koro kuom higni mathoth Nyasaye ne oseylie mondo rembe mag le, rombe, dhiang', dier kod nyithind rombe, kaka chudo mar ranyisi mar richono. To "Ok nyalre ni remb dhiang' kod dier ogol richo gadier." (Jo-Hibrania 10:4) Onge, ka richo marwa ne dhi golore, chiwo ma ne dhi chulo richono e yo moromo kendo golo gowi ne nyaka chopo gik adek: 1) Ne nyaka obed mar dhano; 2) ne nyaka obed maonge richo kendo 3) ne nyaka obed ni odagi e bwo chik, Chik machon mar Musa ne chopo weche duto kod weche duto e yo makare chuth. "To ka kinde osechopo, Nyasaye nooro Wuode, ma ne onyuol gi dhako, ma ne onyuol e bwo chik, mondo ogol jogo ma ne ni e bwo chik, mondo wayudi ratiro chuth kaka yawuowi." (Jo-Galatia 4:4) Omiyo misango ne nyaka bed dhano kendo onyuol e bwo chik. Yesu ne ochopo e gik moko adekgo duto. Kuom mano, Ne nyalo kendo ne dhi timo chudo kuomwa.

"Omiyo, sani onge bura ne jogo ma ni e Kristo Yesu, nikech kuom Kristo Yesu, chik mar Roho mar ngima nogonya kuom chik mar richo kod tho. Nikech gima chik ne onge teko mar timo nikech ne okethore nikech kido mar richo," (ne ane wachni) "Nyasaye notimo kamano kuom oro Wuode owuon e kido mar richo mondo ogol ng'at ma richo. mondo dwaro makare mag chik ochop e chunywa chuth." (Jo-Rumi 8:1-4)

Wasebedo thuolo kuom richo kod tho nikech Nyasaye nooro wuode owuon ma chal gi dhano ma ja richo mondo obed misango marwa mar richo mondo gik makare ma chik dwaro ochop e chunywa. Ne ane ni ondik ni "ne oromo e wan" to ok ni "ne oromo gi wan." Ok wanyal chopo dwaro mag chik. Onge ng'at ma ne nyalo timo kamano mak mana Yesu.

Kidienny maduong'ie moloyo mar gik moko duto kuoma ni e ndiko mar adek, ndiko mogik mar ndiko, "Ne ong'ado bura ne richo e dhano ma ja richo." Be ing'eyo gima wachno nyiso? Ni ka Nyasaye oneno an, jaketho, to jaketho ma ni e Kristo, Jakristo, ok onena kendo owacho ni "Akwedoni, in jaketho." To kar mano, "Ong'ado bura ne richo e dhano ma niggi richo." Owacho ni akwedo richo mari, aketo richo mari e wi yath kendo aweyo mondo ibed gi tim makare mar Yesu." *Telestai*. Kaka wendego wacho ni, "Yesu nochulo duto, duto en ema an gi gowi. Richo ne oweyo ng'injo makwar; ne olose marachar kaka baraf."

Teko mar tho ne otieko . . Wasigu ma dhano en tho, ok kamano? Ng'at moro nowacho ni, "Ng'ato dwaro bedo gi mor, to ng'ato ok nyal bedo gi mor nikech otimo gima ok odwar timo, otho." Mano nyiso thoth dhano.

En nyadide ma watemo weyo tho? Be watemo nyadide mondo kik wabed gi timno? En nyadi riyo ma wanyalo ng'iyogo kendo timore ka gima ok nitie? Watemo geng'o lwete, to bang'e waduto wachopo e lwete. Nitie wach maber ahinya! Yesu osekethe ng'at ma ne oketo ng'ute. Yesu ne ok olando wach mar liel. Kuom adier, Yesu ne oketho liel moro amora ma ne odhie. Ne gin

ne ywak nikech nyar Jairo, kendo ne pok owuok e bur. Ne gitero wuod dhako ma chi liel oko mar Nain. Ne omiyo mana ochung' malo. Ne gisebedo ka giywak Lazaro kuom ndalo ang'wen. Yesu nowacho ni, "Dwok kidi chien. Lazaro wuok oko." Yesu nene oketho liel moro amora ma ne odhie.

E ndalo adek ma ne oting'o thone kod chier mare, ne ogolo teko duto ma ne en-go kuom tho. "To Kristo osechier kuom joma otho, en olemo mokwongo mar jogo mosenindo. Nikech nikech tho nobiro kokalo kuom ng'ato, chier mar joma otho bende biro kokalo kuom dhano. Nimar kaka ji duto tho e Adam, e kaka ji duto biro chier e Kristo. To ng'ato ka ng'ato e kindene owuon: Kristo, olemo mokwongo ka obiro; (1 Jokorintho 15:20)

Ka ne gigolo ringre Yesu ma ne onge ngima e wi yath e odiechieng' Jumapilno godiechieng'no, ne gikete e bur ma ne ginyiew. Kaka jolwenygo ne ong'eyo weche ma ne owacho kuom duoko ngima kendo ne giluroo jolupne, ne gibolo kidi e wi burno, ne giketo osimbo kuome kendo ne giketo jorit e alworane. Kata kamano, ne ok ginyal rito kodhi mar ngima. E odhiambo mar Jumapilno, Maria kod mon mamoko ne ni kanyo ka En, ngima, ne osewuok oko. Ne en olembe mokwongo. Ng'at mokwongo ma ne obiro chier kuom joma otho, ok bi tho kendo. Ka obiro kendo ji duto mosetho e iye, biro wuok e bur ka omiye ringruok manyien, ma ok nyal kethore kendo ma ok nyal kethore. "Ka gik ma kethore oserwako gik ma ok tho, to gik ma tho oserwako gik ma ok tho, to wach ma ondik biro chopo kare niya: "Tho osemuonyo gi loch." O tho, loch mari ni kanye? I tho, guok mari ni kanye?" (1 Jokorintho 15:54-55)

Jowetena, ka Yesu nowacho ni, "*Te!esta!* Oserumo!" noloko tho kowuok e bur ma onge giko obedo yo mar wuok, okawowa oko mar yo achiel kendo oketowa e yo maber molooyo. Yo ma waromogo gi tho en tem mar asid, pim mogik mar yie marwa. Be in gi yie ma kamano, yie ma kamano, ni Nyasaye biro chieri malo kowuok e buruni? 1257 dwe mar ang'wen higa mar 1996, oserumo.